

Silver Innovation

TNO | Kennis voor zaken

De 'grijze golf' is in aantocht, de zorgkosten stijgen en er is te weinig zorgpersoneel. Wonen en zorg zijn toe aan een integrale benadering. Daarom is er MiXT[®] Silver Innovation van TNO: een programma om structurele oplossingen te vinden voor complexe woon- en zorgproblemen.

Doelgericht experimenteren voor

De vergrijzing aangrijpen als kans voor het Nederlandse bedrijfsleven. Het klinkt te mooi om waar te zijn, maar Silver Innovation maakt het mogelijk. De uitdaging: duurzame oplossingen creëren waarmee bedrijven en organisaties de vergrijzingsproblematiek op een nieuwe manier aanpakken.

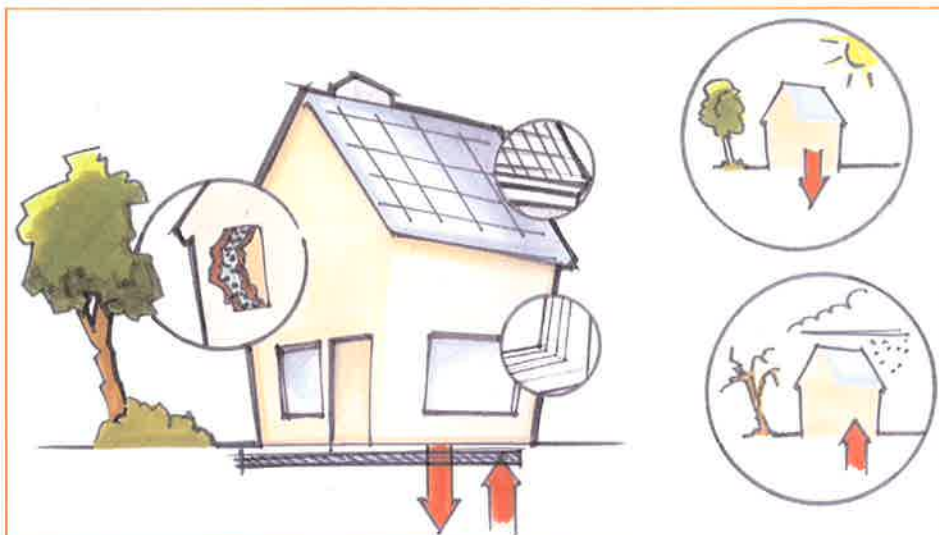
Silver Innovation is opgezet met MiXT® van TNO, een methode om hardnekkige maatschappelijke vraagstukken aan te pakken. In deze brochure vindt u informatie over MiXT® en Silver Innovation. Wat houden beide programma's in en waarom is het juist nodig wonen en zorg te vernieuwen? Wat zijn de resultaten in de praktijk? En wat kan MiXT® Silver Innovation voor u betekenen?

MiXT®: leidraad voor duurzame oplossingen

Anno 2006 komt TNO met MiXT®. Een innovatieve aanpak waarbij we interactie tussen partijen zoeken om complexe maatschappelijke problemen op te lossen, zoals de fileproblematiek of obesitas bij kinderen. Het gaat daarbij steeds om vraagstukken met veel verschillende spelers, veel onzekerheid over de juiste aanpak en een grote impact op de maatschappij.

MiXT® werkt vanuit het oogpunt van systeeminnovatie: concrete experimenten opzetten die langetermijnvisies op maatschappelijke vraagstukken koppelen aan concrete innovaties die in de praktijk worden getest. TNO biedt hierbij begeleiding: wij helpen bedrijven en instellingen om MiXT® toe te passen.

MiXT® heeft zijn waarde inmiddels in de praktijk bewezen in vier experimentele programma's, die TNO samen met andere partijen heeft opgezet en uitgevoerd. MiXT® Silver Innovation – gericht op nieuwe woon en zorgconcepten voor de vergrijzingsproblematiek – is een van die programma's.

Energiecentrale woningen in 2015:

"Het huis is altijd lekker warm, heerlijk! En nooit te warm. En ik betaal geen verwarmingskosten!"

Een combinatie van bouwkundige maatregelen maakt het mogelijk dat huizen geen energie meer nodig hebben om op de juiste temperatuur te blijven. Dit komt door goed geïsoleerde muren en ramen. Maar er is ook een warmtepomp geïnstalleerd. Deze voert in de zomer warmte af naar de bodem. In de winter pompt deze de warmte weer op voor verwarming. Voor elektriciteit liggen er zonnecellen op het dak.

Waarom MiXT® Silver Innovation?

Waarom een specifiek MiXT®-programma voor wonen en zorg? Het antwoord is simpel. Wonen en zorg vragen nadrukkelijk onze aandacht, vooral voor senioren. Nederland vergrijsd. Tegelijkertijd hebben we steeds minder arbeidskrachten in de zorg en stellen ouderen hogere eisen: ze willen bijvoorbeeld langer zelfstandig wonen. Ook willen we onze economie vitaal houden en het milieu minder belasten. Om op de lange termijn aan al die eisen, wensen en randvoorwaarden te voldoen, moet het Nederlandse 'woon- en zorgsysteem' ingrijpend veranderen.

Hoe zorgen we er nu voor dat ouderen in 2015 langer zelfstandig wonen, met hogere kwaliteit van leven en tegen acceptabele kosten? Systeeminnovatie, het uitgangspunt van MiXT® Silver Innovation, biedt ons het beste antwoord op die vraag. Daarmee bedoelen we dat we de vraagstelling integraal benaderen: we combineren nieuwe technische, organisatorische en sociale systemen met aandacht voor wonen, zorg, welzijn en veiligheid. Alleen dán kunnen we onze ambitie waarmaken om een duurzame situatie te creëren – vanuit economisch, sociaal en ecologisch oogpunt.

Woon- en zorgoplossingen in de praktijk

Wat levert de MiXT®-benadering in de praktijk op? In het kader van MiXT® Silver Innovation heeft TNO, samen met woonzorgcombinatie De Woonmensen uit Apeldoorn en een groot

een duurzame maatschappij

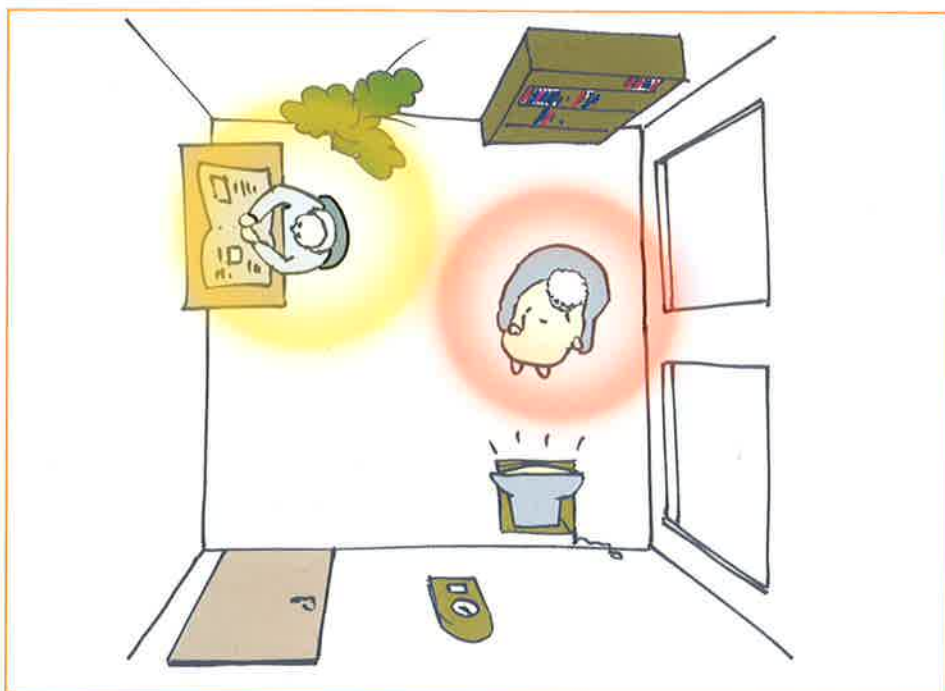
Een persoonlijk aanspreekpunt

Mevrouw Janssen weet wat haar te doen staat als er iets mis is met haar huis. Zoals bijvoorbeeld een gebroken raam. Ook als ze vragen heeft over de behandeling van haar gezwollen enkel, of als ze een moeilijke brief van de belastingdienst krijgt. Ze belt altijd met de zelfde contactpersoon.

"Goedemorgen mijn beste Conny, kun je me even helpen met een paar dingen? Ik zit er nogal mee". "Maar natuurlijk mevrouw Janssen. Wat heeft u op uw lever?"

aantal andere partijen uit het veld, gewerkt aan de nieuwe woonwijk Hubertus Drieschoten. Het resultaat: een innovatief concept om ouderen op kostenefficiënte wijze langer zelfstandig en gelukkig te laten wonen.

Hubertus Drieschoten is verrassend, vernieuwend, integraal en toekomstgericht. Vanuit deze visie worden in de wijk woningen gebouwd en ontwikkelen organisaties hun diensten. Vanuit dezelfde visie heeft TNO samen met een aantal bedrijven nieuwe productconcepten ontwikkeld die het persoonlijk leefcomfort van de bewoners verhogen, zoals Personal Climate en Guide Me. Hieronder maakt u kennis met Hubertus Drieschoten, Personal Climate en Guide Me.

Personal Climate:

"Ik zit er warmjes bij in mijn stoel, terwijl mijn man bij het krant lezen het altijd veel frisser wil hebben."

Hubertus Drieschoten in 2015

Hubertus Drieschoten is een hechte gemeenschap. Mensen leven er gelukkig, veilig en zelfstandig. Mensen van middelbare leeftijd, oudere mensen en gezinnen wonen zij-aan-zij. Waar mogelijk ondersteunen de bewoners elkaar. Sommige ouderen passen bijvoorbeeld op de kinderen en bij computerles helpen kinderen ouderen op internet.

In Hubertus Drieschoten beantwoordt een professionele organisatie de zorg- en welzijnsvragen van de bewoners. Moderne technologie zorgt ervoor dat de communicatie tussen bewoners onderling en tussen bewoners en verzorgers gestroomlijnd verloopt.

De wijk is nagenoeg energieneutraal en biedt tegelijkertijd bijzonder veel voorzieningen en comfort. Toch zijn de kosten vergelijkbaar met die van de huidige traditionele bouw. Dit komt deels door moderne klimaat- en energie-installaties in de wijk, en deels door efficiënt ruimtegebruik: waar mogelijk delen de bewoners ruimtes en doorschuiven naar andere woningen is eenvoudig.

Kortom: Hubertus Drieschoten is zeer innovatief in technologische en organisatorische oplossingen. Het mooie is dat deze technologie onopvallend aanwezig is, en volledig is aangepast aan de omgeving en de bewoners.

Personal Climate

Eén van de slimme snufjes in Hubertus Drieschoten is het Personal Climatesysteem. Personal Climate werkt vanuit het principe dat stralingswarmte comfortabeler aanvoelt dan luchtverwarming. U herkent dit principe vast wel van het aangename, warme gevoel dat de warme lentezon geeft als deze in het vroege, nog koude voorjaar door de ramen de woonkamer in schijnt. De thermostaat kan dan zelfs een paar graadjes omlaag.

Hoe werkt Personal Climate? Op plaatsen in de (woon)kamer waar mensen vaak zitten, worden stralingspanelen geïnstalleerd die aparte klimaatzones creëren. Dit gebeurt eenvoudig en zonder hak- en breekwerk,

Nieuwe kansen voor bedrijven en maatschappelijke organisaties

namelijk door folie te verwerken achter het behang, in de vloer, het plafond en in meubels. Een slimme, comfortgestuurde regeling neemt in de zones niet alleen de luchttemperatuur mee – zoals bij een conventionele thermostaat – maar ook de stralingstemperatuur.

Juist voor seniorenwoningen is Personal Climate uitermate geschikt. De comfortbeleving van oudere mensen stelt hogere eisen: ze hebben het sneller koud en in de zomer hebben ze meer last van warmte. Personal Climate verhoogt het comfort van een woning, terwijl het energiegebruik omlaag kan. Een ander probleem in seniorenwoningen is dat het zorgpersoneel de hoge temperatuur als zeer onprettig ervaart. Personal Climate maakt het mogelijk in te spelen op verschillende temperatuurbehoeften van mensen.

Guide Me

Oudere mensen willen graag langer zelfstandig wonen. Voor sommige ouderen vormt 'dwaalgedrag' daarbij een probleem: deze verwarde ouderen raken soms letterlijk de weg kwijt, wat veel zorgen oplevert voor de partners en verzorgenden. TNO en My-Bodyguard BV hebben daarom in nauwe samenwerking het Guide Me-systeem ont-

wikkeld. Guide Me kan onafhankelijk van een meldcentrale de 'zoekende' en de 'dwalende' met elkaar in contact brengen.

Hoe werkt Guide Me? De oudere draagt een klein, draadloos apparaat bij zich. De zoekende persoon kan met een zogenoemde smartphone of pc de dwalende oudere opsporen. Vervolgens kan de zoekende persoon doorschakelen naar een routeplanner om de snelste route naar de dwalende persoon te bepalen. Ook kan hij of zij bijvoorbeeld de afgelegde weg in de tijd zichtbaar maken.

MiXT® Silver Innovation in de toekomst

Vernieuwende projecten als Hubertus Drieschoten maken het duidelijk: systeeminnovatie kan voor de vergrijzingsproblematiek veel betekenen. En de rol van TNO en MiXT® kan in de toekomst nog veel beter worden benut. Niet alleen door de methode toe te passen bij nieuw te ontwikkelen woon-/zorggebieden en nieuwe producten en diensten. Ook bij bestaande initiatieven helpen wij graag de vraagstukken op een integrale manier te benaderen. Zo kunnen verschillende initiatieven en concepten elkaar versterken.

TNO Bouw en Ondergrond

De innovatieve partner voor overheid en bedrijfsleven bij het duurzaam inrichten, gebruiken en beheren van de gebouwde omgeving, infrastructuur en ondergrond

Van Mourik Broekmanweg 6
Postbus 49
2600 AA Delft

T 015 269 69 46
F 015 269 68 40
info-beno@tno.nl

tno.nl/beno

De rol van TNO

Ook voor uw organisatie kan TNO met MiXT® een aantrekkelijke samenwerkingspartner zijn. Wij begeleiden u bijvoorbeeld bij het ontwikkelen van een strategie en visie op wijkniveau. Of we helpen u producten en diensten te ontwikkelen die bijdragen aan duurzame ontwikkeling. Ook kan TNO u helpen nieuwe ideeën verder uit te werken, door bijvoorbeeld nieuwe businessmodellen te ontwikkelen waarmee u uw langetermijnvisie op een bedrijfseconomisch verantwoorde manier kunt implementeren. Maar ook natuurlijk bij technologische ontwikkelingsvraagstukken staat TNO u terzijde.

Wij nodigen u van harte uit om samen met TNO van gedachten te wisselen over de mogelijkheden van MiXT® voor uw organisatie.

Meer weten?

Hebt u nog vragen? Neemt u dan gerust contact met ons op. U kunt bellen met het MiXT®-team (015 - 269 69 46), of e-mailen naar emma.vansandick@tno.nl. Ook kunt u voor meer informatie terecht op onze website: www.tno.nl/transities.